

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06

W

73

STATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Verslag stambonenrassenproef onder platglas,1957.

door:

W.P.van Winden

A
06
W
73

Proefstation voor de Groenten en Fruitteelt onder Glas te Naaldw. jk.

VERSLAG STAMBONENRASSENPROEF ONDER PLATGLAS 1957.

Inleiding.

Deze proef is een voortzetting van de proef welke in het voorjaar van 1956 is opgezet. Het doel hiervan is, om enkele stambonenrassen onderling te vergelijken en om na te gaan welke plantafstand voor de verschillende rassen de beste is en welk ras de beste opbrengsten levert.

Opzet van de proef.

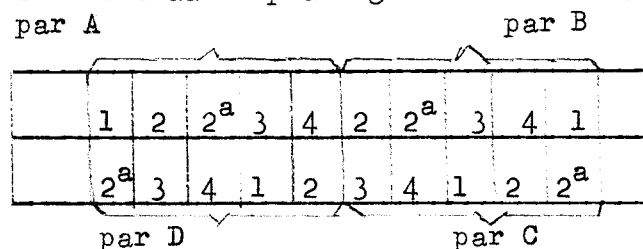
Deze proef werd in 4-voud opgezet onder een platglasrij op het nieuwe perceel van het Proefstation.

De volgende rassen werden in deze proef opgenomen.

1. Dubbele witte zonder draad. (6 pollen van 2 planten per raam).
2. Probator (8 pollen van twee planten per raam).
- 2^a. Probator (10 pollen van twee planten per raam).
3. Ezetha no 10 (6 pollen van twee planten per raam).
4. Servus. (8 pollen van twee planten per raam).

Van dubbele witte en van Ezetha's no 10 werden steeds 6 pollen van 2 planten per raam uitgeplant.

Van Servus steeds 8 pollen en van Probator gedeeltelijk 8 en gedeeltelijk 10 pollen per raam. Elk vakje was 3 ramen groot. De verschillende objecten werden volgens onderstaande plattegrond over de bak verdeeld.

Uitvoering van de proef.

Op 2 april werden de bonen gelegd in kistjes met zaagsel in de stookkas. De kieming verliep vlot en op 8 april zijn de bonen uitgeplant onder het platte glas zoals op de platte grond is aangegeven. Per pot werden steeds 2 planten gezet. Van de rassen dubbele witte en Ezetha's no 10 werden zes pollen per raam uitgeplant. Van de ene groep Probator (no 2) en van Servus werden 8 pol-

len per raam geplant en van Probator (No 2^a) werden 10 pollen per raam uitgeplant. Van alle rassen is per veldje de eerste bloei bepaald, terwijl op 28 mei het aantal weggevallen planten per vakje is genoteerd.

De ramen werden van de bak genomen op 3 juni.

De eerste oogst vond plaats op 13 juni. Aanvankelijk werd toen iedere week geoogst, later vond de oogst om de twee weken plaats. In totaal werd er 8 keer geoogst.

Waarnemingen.

A. bloei. Bij de waarnemingen aangaande de eerste bloei, bleek dat er bij eenzelfde ras op de verschillende vakjes soms belangrijke bloeitijdsverschillen naar voren kwamen.

In onderstaande tabel volgen de data waarop de eerste bloei in elk vakje plaats vond.

<u>Bloeidata.</u>	Par. A	Par. B	Par C	Par D	Gemidd. per ras
1. Dubbele wit.	22 mei	27 mei	24 mei	22 mei	24 mei
2. Probator 8 pollen.	20 mei	22 mei	23 mei	20 mei	21 mei
2 ^a Probator 10 pollen.	22 mei	22 mei	25 mei	21 mei	23 mei
3. Ezetha's no 10.	23 mei	21 mei	23 mei	23 mei	23 mei
4. Servus.	21 mei	25 mei	22 mei	23 mei	23 mei.

We zien dat Probator gemiddeld 2 dagen eerder bloeide dan Dubbele wit. De rassen Ezetha's NO 10 en Servus bloeiden beide één dag eerder dan Dubbele wit.

B. Weggevallen planten.

Op 28 mei is het aantal weggevallen planten per vakje opgenomen.

Hieronder volgt een overzicht per vakje:

	Par. A	B.	C	D	Totaal.
1. Dubbele wit.	1	-	-	-	1
2. Probator	-	4	4	2	10
2 ^a Probator	-	1	-	1	2
3. Ezetha's no 10	-	-	-	-	0
4. Servus	1	3	-	2	6

Bij Probator zijn de meeste plantjes weggevallen. Dit is gedeeltelijk het gevolg van het feit dat er van dit ras wat te weinig planten aanwezig waren, zodat ze tot de laatste toe moesten worden uitgeplant en er zodoende niet voldoende in het plantmateriaal kon worden geselecteerd. Ook bij de Servus was het aantal planten wat aan de lage kant, waardoor ook hier iets meer dan normaal is uitgevallen.

C. Oogstgegevens.

De eerste bonen werde geoogst op 13 juni. In totaal werd er acht keer geoogst met tussentijden van één tot twee weken. Op bijlage I zijn de oogstgegevens per plukdatum opgenomen. Bekijken we nu de totale oogst per ras, dan zien we dat Ezetha's no 10 met 38,545 kg aan de top staat. Daarna volgt Dubbele wit met 36,910 kg. Vervolgens Probator (10 pollen per raam) met 34,960 kg en Probator (8 pollen per raam) met 31,800 kg. De laagste opbrengst gaf Servus nl. 25,050 kg. Gaan we echter de vroegheid tussen de verschillende rassen vergelijken, dan zien we dat de verhouding geheel anders komt te liggen. In onderstaande tabel geven we de oogst in de maand juni, in de periode van 1 tot 20 juli en de periode na 20 juli.

	oogst tot juli	oogst tot + 20 juli	oogst tot 16 augustus
Dubbele wit	13,400 kg	28,700 kg	36,910 kg
Probator 8 pollen	17,080 kg	27,370 kg	31,800 kg
Probator 10 pollen	17,710 kg	29,770 kg	34,960 kg
Ezetha's No 10	15,130 kg	28,445 kg	38,545 kg
Servus	13,180 kg	18,550 kg	25,050 kg

Hier zien we dat de beide groepen van Probator voor 1 juli een hogere opbrengst hebben ^{gegeven} dan de overige rassen. Tussen 8 pollen of 10 pollen per raam waren toen nog geen verschillen van betekenis te zien. Het ras Servus gaf ook in deze periode al de laagste opbrengst, de vroegheid, waarom dit ras min of meer bekend staat, valt hier dus wel erg tegen.

Bekijken we nu de oogst tot 20 juli, dan zien we dat ook hier Probator (10 pollen per raam) nog aan de top staat. Het verschil is wel niet groot ten opzichte van Dubbele wit of Ezetha's No 10, maar toch altijd nog ruim 1 kg ofwel $\pm 4\%$. Probator 8 pollen blijft bij bovengenoemde rassen wat achter. Wanneer we echter rekening houden met het feit dat hier in totaal 10 pollen waren weggevallen, ($= \pm 10\%$) dan mogen we hier bij de eindopbrengst nog ± 3 kg optellen. In dit geval zou de opbrengst bij 8 pollen en bij 10 pollen per raam ongeveer gelijk liggen.

Het ras Servus blijft hier ver achter in produktie in de proef van 1956 was dit ras echter belangrijk vroeger. Waarschijnlijk zijn de omstandigheden toen bij het lichten van het glas gunstiger geweest. Servus is nl. gevoelig voor ongunstig weer tijdens en kort na de bloei. Voegen we hierbij nog de mindere kwaliteit van de bonen, dan is dit ras voor de vroege glasteelten niet aanbevelenswaardig.

Van de rassen Dubbele wit en Ezetha's No 10 kan gezegd worden dat ze beiden een goede opbrengst hebben gegeven. De totale opbrengst lag bij Ezetha's No 10 $\pm 1\frac{1}{2}$ kg hoger dan bij Dubbele wit. Opmerkelijk is hierbij dat deze hoge-

re opbrengst van Ezetha's No 10 hier praktisch geheel voor 1 juli is gevallen, we mogen dus zeggen dat dit ras iets vroeger is dan Dubbele wit.

Conclusie.

De rassen Dubbele wit en Ezetha's No 10 ontlopen elkaar niet veel. Wel gaf Ezetha's No 10 een iets hogere opbrengst welke voornamelijk in de eerste periode van de oogst werd verkregen, maar groot waren de verschillen toch niet. Het ras Probator gaf een iets lager totaal opbrengst dan beide bovengenoemde, de vroegheid is van Probator echter beter zodat de opbrengst in de maand juni belangrijk hoger was.

Bij de vergelijking van 8 en 10 pollen per raam bleek dat 10 pollen per raam steeds een iets hogere opbrengst gaf dan 8. Brengen we echter de weggevallen planten in rekening, dan is de opbrengst van beide groepen ongeveer gelijk. Servus heeft verreweg de laagste opbrengst gegeven van allen. Ook in de periode voor 1 juli was dit ras het laagste in opbrengst. Daar bovendien de consumptie kwaliteit van dit ras belangrijk minder is dan van de overige rassen moet het voor de vroege teelten onder glas beslist worden afgeraden.

19-8-1958.

Naaldwijk 5 december 1957.

R.E.

W.P. van Winden.

Stamslabonenrassenproef 1957.

Oogstgegevens.

Totaal gewicht in kg.

1. Dubbele witte zonder draad (6 pollen van 2 planten).

Data	Par A	Par B	Par C	Par D	Totaal
13 juni '57	0,410	0,100	0,560	0,630	1,700
21 juni "	2,130	1,500	1,470	1,790	6,890
28 juni "	1,080	1,310	1,740	0,680	4,810
5 juli "	1,720	1,710	2,150	1,660	7,240
12 juli "	0,950	0,970	1,390	1,340	4,650
19 juli "	0,680	0,550	1,120	0,060	3,410
31 juli "	1,350	0,420	0,850	1,250	3,870
16 aug. "	1,900	0,540	0,900	1,000	4,340
Totaal	10,220	7,100	10,180	9,410	36,910

2. Probator (8 pollen van 2 planten).

Data	Par A	Par B	Par C	Par D	Totaal
13 juni '57	1,060	0,940	0,520	1,240	3,760
21 juni "	3,050	1,500	0,810	1,860	7,220
28 juni "	2,060	0,920	2,030	1,090	6,100
5 juli "	1,500	1,180	1,620	1,360	5,660
12 juli "	0,530	0,750	0,680	0,690	2,650
19 juli "	0,300	0,680	0,440	0,560	1,980
31 juli "	0,480	0,600	0,250	0,360	1,690
16 aug. "	1,080	0,800	0,860	----	2,740
Totaal	10,060	7,370	7,210	7,160	31,800

2^a Probator (10 pollen van 2 planten).

Data	Par A	Par B	Par C	Par D	Totaal
13 juni '57	0,740	1,210	0,160	0,800	2,910
21 juni "	2,760	2,410	0,960	2,040	8,170
28 juni "	1,340	1,340	2,290	1,660	6,630
5 juli "	1,100	1,220	2,520	1,540	6,380
12 juli "	0,620	0,640	1,390	0,680	3,330
19 juli "	0,360	0,400	1,200	0,390	2,350
31 juli "	0,560	0,620	0,400	0,170	1,750
16 aug. "	0,620	1,620	0,700	0,500	3,440
Totaal	8,100	9,460	9,620	7,780	34,960

=====
 3. Ezetha's No 10 (6 pollen van 2 planten).
 =====

Data	Par A	Par B	Par C	Par D	Totaal
13 juni '57	1,040	0,570	1,040	0,690	3,340
21 juni '57	2,060	1,480	1,670	2,170	7,380
28 juni '57	1,020	0,830	0,980	1,580	4,410
5 juli '57	1,240	1,320	1,560	1,970	6,090
12 juli '57	0,625	1,100	1,080	1,100	3,905
19 juli '57	0,540	1,060	0,770	0,950	3,320
31 juli '57	1,450	1,260	0,850	1,120	4,680
16 aug. '57	1,810	0,530	0,900	2,180	5,420
Totaal	9,785	8,150	8,850	11,760	38,545

 =====
 4. Servus (6 pollen van 2 planten).
 =====

Data	Par A	Par B	Par C	Par D	Totaal
13 juni '57	1,380	0,280	0,690	0,390	2,740
21 juni '57	1,820	1,410	2,040	2,430	7,700
28 juni '57	0,530	0,560	0,680	0,890	2,660
5 juli '57	0,570	0,570	1,050	0,970	3,160
12 juli '57	0,450	0,270	0,270	0,290	1,280
19 juli '57	0,460	0,210	0,160	0,180	1,010
31 juli '57	0,900	0,830	0,530	0,350	2,610
16 aug. '57	1,340	0,350	1,300	0,900	3,890
Totaal	7,450	4,480	6,720	6,400	25,050

 =====